Madarasa bila Kuta

CHUNGUZA – GUNDUA – JIFUNZE – PENDA

Ambapo popo wanaishi

Somo 3

Tutajifunza nini wiki hii:

- Je! maskani ni nini ?
- Aina za maskani za popo
- Wakati popo hutumia maskani tofauti
- Popo anatafuta nini anapoishi

Habari tena marafiki, ni Spike hapa.

Katika somo hili nataka kuzungumza nawe kuhusu mahali ambapo mimi na marafiki zangu wa popo tunaishi. Je, unaweza kukisia? Labda umeona popo akiishi mahali fulani karibu na nyumba yako? Ilikuwa wapi? Katika mti? Pango? Jengo? Popo walikuwa macho? Je, walikuwa peke yao? Je, walikuwa juu chini? Hebu tujue!

Ikiwa utaona ishara hii: ⚠️ unaweza kuhitaji msaada kutoka kwa mtu mzima.

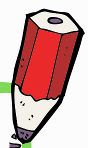

Usisahau, ishara ya penseli inamaanisha kuwa ni zamu yako kufanya shughuli!

Tumejumuisha maneno yote mapya katika orodha ya maneno mwishoni!

Utahitaji:

- ✔ Penseli za rangi
- ✔ Mikasi
- ✔ gamu ya cellotape
- ✔ Kamba

1 Maskani ni nini?

Maskani ni kule tunapokuita nyumba ya popo, ni mahali ambapo popo huishi na kupumzika. (Ndege wana viota, popo wana maskani.) Kila mtu anajua popo huruka usiku, na hulala mchana, ili kupata usingizi mzuri wa siku, tunahitaji nyumba ambayo ni giza, tulivu na salama.

Pia tunahitaji uwanja mzuri wa kuwinda - mahali ambapo tutapata vyakula vitamu. Popo wanaweza kuwinda popote wanapopata chakula, ambapo kunaweza kuwa msitu, shamba, kijijini, kando ya mto... ni wapi pengine popo anaweza kupata wadudu watamu au matunda matamu ya kula?

Kama vile ninyi wanadamu mnaopenda kufanya ununuzi wa karibu na nyumbani, sisi popo tunapenda wakati uwanja wetu wa kuwinda hauko mbali sana na makazi yetu. Pia tunahitaji njia salama ya kufika huko!

Kwa hivyo kwa mukhtasari, popo wanahitaji vitu vitatu ili kuishi maisha yenye afya:

1. **Mahali salama pa kuishi na kupata makazi (maskani petu!)**
2. **Chakula kingi**
3. **Njia salama ya kufika tunapoishi na tunapolisha**

Bats without Borders .org

Tazama, sisi sio tofauti sana, wewe na mimi!

Shughuli 1 :
Je, unaweza kukamilisha msururu huu na kumsaidia popo kupata makazi yake?

anza hapa!

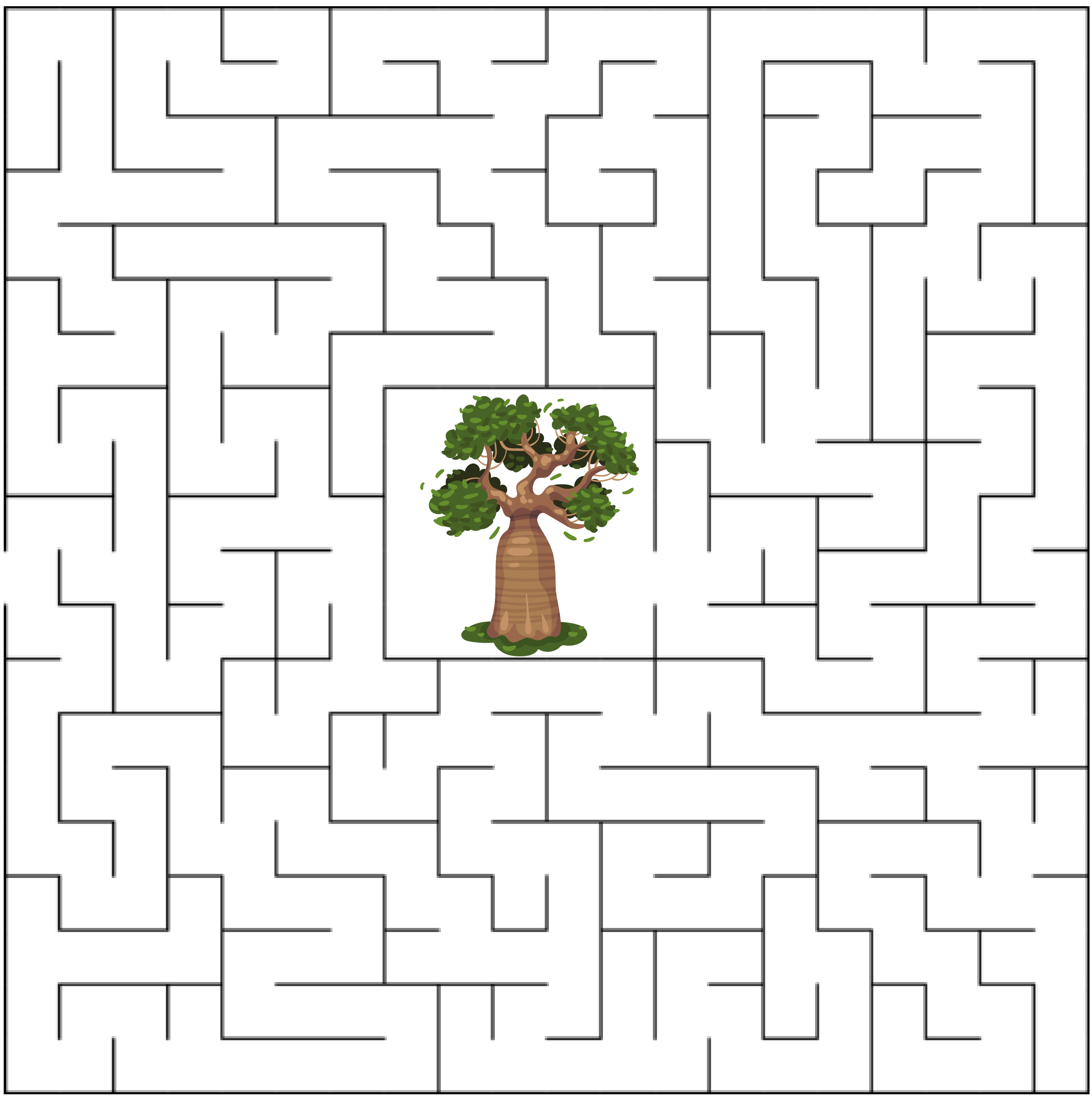

Nisaidie nirudi nyumbani!

Bats Without Borders.org

2 Aina za Maskani ya popo

Popo wanaweza kuishi katika maeneo mbalimbali!
Na aina tofauti hupendelea makao tofauti.

Baadhi ya popo hupenda kulala kwenye mapango, wakiwa wameangika juu chini kutoka kwenye dari. Rafiki yangu Bella, ambaye ni popo aiana ya 'stripped leaf nosed bat' kwa kizungu, anaishi pangoni.

Mara nyingi tunakusanyika pamoja katika "**koloni**", wakati mwingine katika vikundi vya maelfu! Popo hupenda ushirika, na mara nyingi sisi hushikamana na familia yetu yote. Popo wengine wamezoea kuishi karibu na wanadamu, katika majengo.

Nyenyezi ni popo wa aiana ya 'Mauritian tomb bat' na anaishi makaburini lakini pia ataishi katika mapango au majengo. Labda umeona popo ndani ya nyumba? Katika majira ya joto, dari ni nzuri na ya moto, kamili kwa ajili ya kulea watoto wa popo. Unaweza pia kupata popo chini ya vigae vya paa, kwenye mashimo kati ya matofali, au hata kwenye karakana yako au pishi. Popo wadogo zaidi, kama vile 'pipistrelles', wanaweza kutoshea katika nafasi ya ukubwa wa kidole chetu kidogo! Popo mara nyingi huishi katika ghala au majengo ya zamani ambayo hayajatumika...au hata vichuguu vya zamani... (ikiwa hakuna anayeitumia, kwa nini?)

Baadhi ya popo hupenda tu kukaa kwenye miti, kama ndege!
Logan na mama yake Bongi ni popo wa aina ya 'Botswana long eared bat' na wanaishi kwenye mashimo ya mashina ya mti.

Bats without Borders.org

Baadhi ya spishi ndogo hukaa kwenye mashimo yaliyotengenezwa na wanyama kama vile ndege wa kutoboa vigogo, au chini ya gome lisilokwama.

Katika hali ya hewa ya joto kama vile kusini mwa Afrika, popo wakubwa kama Eidolon (popo wa matunda mwenye rangi ya majani) huning'inia juu chini kwenye matawi. Ukibahatika unaweza kuwaona wakining'inia kwenye matawi mchana kweupe! Bonasi kwa popo wanaokula matunda: maskani pia vinaweza kuwa mikahawa kwao ikiwa mti wanaofanya maskani utakuwa mti wa maembe matamu!

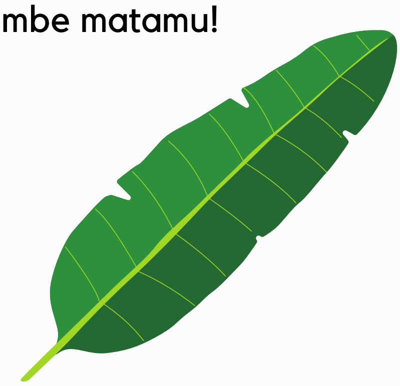

Na kisha kuna maeneo yote ambayo wanadamu hawawezi kufikiria lakini popo hufanya maskani, kama vile ndani ya mianzi ya bamboo na vilima vya mchwa! Rafiki yangu mmoja ni pipistrelle wa Ndizi, unaweza kukisia anakaa wapi?...Hapana si katikati ya migomba ya ndizi bali yeye hukaa ndani ya mrija uliotengenezwa na majani yaliyokunjwa ya migomba!

Wakati mwingine popo pia wamepatikana hata katika sehemu zisizojulikana kama vile vifuko vya chai na visimamizi vya koti, lakini hizi siyo maskani ya kawaida.

ULIJUA?

Ulijua? Tofauti na ndege, popo hawawezi kujenga! Hawafanyi viota au mashimo.
Daima huchukua faida ya miundo, au mashimo ambayo tayari yapo. Kwa hiyo usijali kuhusu popo kuharibu kuni, au paa yako!

Shughuli 2:
Je, unadhani popo hukaa katika maeneo gani kati ya haya?
Weka tiki kwenye visanduku vilivyo karibu na majibu sahihi

Kazi kwako!

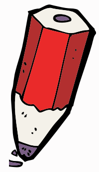

Majani ya ndizi ☐

Magari ☐

Miti ☐

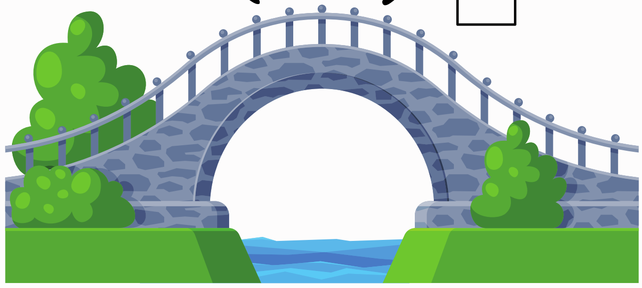

Madaraja ☐

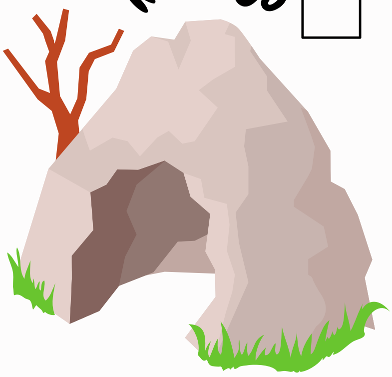

Mapango ☐

Nyumba ☐

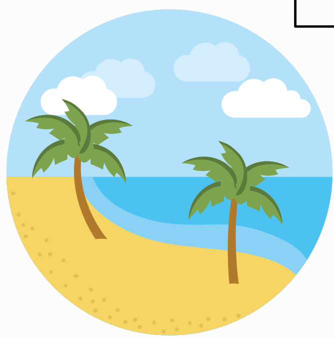

Katika bahari ☐

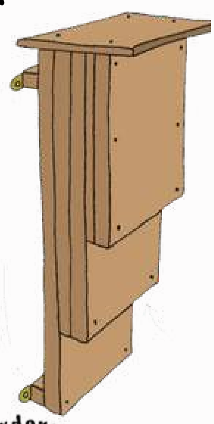

Katika sanduku la popo ☐

Migodi ☐

Katika kitanda chako ☐

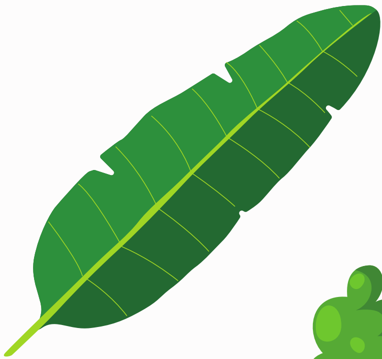

Bats without Borders.org

3 Mahitaji tofauti kwa nyakati tofauti

Popo wanaweza kuwa na mahitaji tofauti kwa nyakati tofauti za mwaka (na pia wakati wa msimu au hata wakati wa siku). Aina fulani za popo, wanapokuwa wajawazito, hupenda kulala kwa vikundi kwenye maskani ili kupata joto. Na mara tu watoto wanapozaliwa wanahitaji maskani mzuri pa joto ili kupata joto wakati mama yuko nje kutafuta chakula. Aina hizi za maskani huitwa **maskani ya uzazi** na ni mahali ambapo popo wengi wa kike na watoto wao huishi pamoja.

Katika hali ya hewa ya baridi, ambapo halijoto ya majira ya baridi humaanisha kuwa ni baridi sana kupaa na hakuna chakula cha kutosha, baadhi ya popo watalala. Hii ina maana kwamba kupumua kwao na mapigo ya moyo hupungua na wanalala majira yote ya baridi. Kwa hili, wanahitaji mahali pa baridi na utulivu. Je, ni wanyama gani wengine unaowajua wanaolala?

Popo wengine watahamia eneo jipya kabisa ambalo hali ya hewa ni ya joto na kuna chakula kingi zaidi cha kula. Hii inaitwa uhamiaji. Je! unajua, kwamba kila mwaka uhamiaji mkubwa zaidi wa mamalia ulimwenguni hufanyika? Popo milioni 10 wa matunda na wa rangi ya majani, kama Eidolon hapa huruka pamoja hadi Zambia kula miti ya miembe.

Katika kusini mwa Afrika, kidogo inajulikana kuhusu kama baadhi ya popo hulala au la. Lakini wanasayansi wanafikiri kwamba baadhi yao huenda kwenye "torpor" wakati wa kiangazi wakati kuna chakula kidogo na usiku ni baridi zaidi. Hii inamaanisha kuwa wanalala zaidi, lakini sio kwa undani kama wakati wa 'hibernation'.

Kwa kusikitisha, moja ya matatizo makubwa ambayo popo wanakabiliwa nayo ni kupoteza nyumba zao na maeneo ya kuwinda (wanasayansi wanaita hii "uharibifu wa makazi"). Hii ndiyo sababu sisi popo tunahitaji marafiki, kututunza / kututetea na kusaidia kulinda maeneo tunayotumia kama nyumbani, na mahali ambapo tunapata chakula chetu.

Kazi kwako!

Shughuli 3: Tengeneza makao ya popo!

Kata picha hii ya Mwiba, na uipake rangi!
Tafuta mahali pa kuning'iniza popo zako - hii inaweza kuwa katika chumba chako cha kulala, nje ya mti, kwenye karakana yako au penye kivuli. Kwa nini usitundike kipande cha kamba juu na kuning'iniza popo zako kutoka hapo? Labda peleka mpango huu wa somo shuleni na ufanye kila mtu katika darasa lako kuunda moja - fikiria jinsi dari ya darasa lako ingeonekana ya kushangaza! Tumia mkanda kidogo kuning'iniza popo yako.

Bats Without Borders.org

Pendezesha maskani yako ya popo - unaona vipi kuhusu kuning'iniza utando wa kujifanya au kuchora chakula ili popo ale! Tunza popo wako na maskani mapya ya popo!

Faharasa
(maneno ambayo tumejifunza leo!)

Koloni - kundi la popo ambao wote wanaishi pamoja.

Hibernation - wakati wanyama wengine (pamoja na popo) wana muda mrefu wa usingizi wakati wa baridi.

Maskani ya uzazi - mahali ambapo popo wa kike hukusanyika ili kuzaa na kulea watoto wao.

Maskani - nyumba ya popo - kuna aina nyingi tofauti.

Natumai umejifunza mengi leo!
Tukutane wiki ijayo, ili kujifunza yote kuhusu popo wanakula nini!